

Titel: Communicanteres nødvendige Selvprøvelse.

Citation: "Communicanteres nødvendige Selvprøvelse.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 2*, R. Møller, 1773, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_002-shoot-workid2_002_009.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 2

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Communicanteres nødvendige

Selvprøvelse Ingen bedrage sig selv. 1. Cor. 3., 18.

**Kiøbenhavn, 1773. Trykt og findes tilkiøbs hos
N. Møller, Kongl. Hof-Bogtrykker.**

2
3

Alterens Sacramente, som den Herre Jesus Har stiftet og indsat i den Nat, der han blev forraad, 1. Cor. 11., 23. Luc. 22., 19. er et saare høit og helligt Sacramente, hvor den Herre Jesus Christus selv er tilstede med fit allerhelligste Legem og Blod, Matth. 26., 26. 28. Marc. 14., 22. Luc. 22., 19. 1. Cor. 11.,

2 Z.og Hvor alle Evangelii Velsignelser ere nedlagde paa en guddommelig og ubegribelig Maade.

Det er indsat for alle sande Troende, angergivne og bodferdige Syndere, som have en evangelisk Kundskab om Gud og hans allerhelligste Villie, og ville gjøre Faderens Villie, som er i Himlene. Matth. 7., 21.

4

Og for saadanne er det et Forsonings og Saligheds Middel for at komme i nærmere Foreening og Samfund med Christo; Det er et Pant paa Syndernes Forladelse, Matth. 26., 28.; en Besegling paa Rerferdiggiørelsen; en Befordring til vor Helliggiørelse, til vor daglige Fornyelse og vor Troes Bestyrkelse: Men ikke egentlig et Omvendelses Middel; Ikke stiftet som det der først skal gjøre os hellig, men som et, der heller vil at vi skal være saa førend vi kommer der: Hver den, siger Herren til Mose, som rører ved Alteret, skal være hellig, 2. Mos. 29., 37. Jeg vil, siger Herren, helliggjøres i dem, som komme nær til mig, 3. Mos 10., 3. saa Gud regner sig ligesom selv helliget i dem, som have helliget sig.

Det er et aandeligt Maaltid, med aandelig Føde, for at underholde Livet paa aandelige Levende, og ikke for dem der ere døde i Overtrædelser og Synder; Døde behøver og gavner ingen Føde: Vi Maa først være levendegiorde i Christo, Eph. 2., 1. leve og røres i ham, Ap. G. 17., 28. og være overgangne fra Døden til Livet, 1. Joh. 3, 14. førend vi nærme os til dette høie og hellige

5

Maaltid; For ligesom ingen Uretferdige, ingen Skiørlevnere, ingen Hoerkarle, ingen Tyve, ingen Gierrige, ingen Drankere eller Skiendegieste skal arve Guds Rige, 1 Cor. 6., 9. 10. saa maa og heller ingen saadanne tage Deel i dette himliske Maaltid, uden en sand Omvendelse og en retskaffen Forberedelse.

Maatte og torde Præsterne i det gamle Testamente ikke, uden mange Dages nøie Forberedelse, gaae ind i Helligdommen, 3. Mos. 8., 29. 37. under Straf af at dødes paa Stedet, 3. Mos. 10., 2. 16., 2. 13. saa maa og heller ingen gaae til dette hellige Bord ubereed og utoet: Jeg vil, siger David, toe mine Hænder i Uskyldighed, og saa vil jeg opgaae til dit Alter, Ps. 26., 6. og vi ogsaa, siger Paulus til Ebræerne, have et Alter, Ebr. 13., 10. et Alter, der vel er saa helligt, og endskiønt der ingen Ild er paa det, saa har det dog en forskrekkelig Ild i Følge med sig; en Ild som vel ikke fortærer Offeret, men visseligen dem, som ofre uværdeligen.

Altsaa formaste sig ingen at gaae til dette hellige Bord uprøvet og utoet, eller som de fem

6

daarlige Jomfruer halv bereed. Matth. 25. Det er ikke nok at Naadens Olie engang kan have været, eller endnu kan være udgydet i vore Hierter, den maa og, om vor Troes Lampe ikke skal udslukkes og uddøe igien, ved Bønnen oplives, og det især ved vor Altergang. Troen maa ikke al-, lene være i live, men den maa ogsaa være saa lysende og brændende, 2. Tim. 1., 6. at alle maa see vore gode Gierninger, Matth. 5., 16. og at vor Vandel er paa Himmelen, hvor vort Borgerskab er. Philip. 3., 20.

Og for at blive saaledes bereed, saa maa vi formedelst Guds Ords Hørelse og Læsning, Betragtelse og Paakaldelse, som det rette Forberedelses Middel, eftertænke, om vi ikke før er gaaet dertil uværdig, og derfra med ligesaa herskende Synder som før, paa det vi med desmere Flid maa søge at blive rørte, opvakte og bragte til en ret levende Troe og en sand og bedre Omvendelse end den vi kanskee hidindtil har staaet i, eller eve faldne ud af.

Hvert Menneske, heder det, prøve sig selv, og saaledes æde han af Brødet og drikke

7

af Kalken, 1. Cor. 11., 28. og saa tungt som dette nu er for en Synder, saa er der dog intet andet ved at gjøre, om han vil tænke til at have nogen salig Nytte af sin Altergang. Uden Synds Erkiendelse og Omvendelse saaes ingen Forladelse: Det forbigangne Liv og Levnet maa saare nøie Vandsages, og jeg rykkes allerbest efter de Ti Guds Bud, og efter den Herres Jesu Biergprædiken, Matth. 5. eller paa den store Prøvesteen: Hvo som ikke Haver Christi Aand, den er ikke hans, Rom. 8., 9.

Og naar han nu saaledes har prøvet og udfunben sin Sieles syndige Tilstand, og lært ret at kiende de, ham især vedhengende Synder, som Synd, og betænke saa, at der endnu staae saa mange skiulvte Synder for Guds Ansigtets Lys, Ps. 90., 8. som vi ikke kiende, for hvo kan forstaae sig noksom paa sine Vildfarelser? Ps. 19., 13. Ak! saa maa han jo vel blive fyldt med en ret gudelig Sorg og Ruelse, og med en inderlig Had og Afskye til saa forbandet en Ting som Synden, ja med det stadige Forsæt aldrig mere at begaae dem. Og før kan han heller ikke bede nogen

8

Men som vort Hierte er overalt forraskeligt, og et Menneske let kan indbilde sig, at han hader og

fortryder sin Synd, naar han virkelig ikke gjør det, saa bedrage sig ingen enten med sin Sorg eller sit Had, med sin Poenitentse eller sit Forsæt, men

prøve det ved Bønnen.

Er Hans Sorg over Synden og Had til Synden retskaffen, saa bliver hans Bøn ligesaa; saa døder den Synden; saa synder han ikke forsetlig mere, Joh. 5., 14. saa lader han af at gjøre

ilde og lærer at gjøre godt, Es. 1., 16. 17. og bliver ligesom et nyt Creatur, 2. Cor., 5., 17. For Bønnen og Synden kan umuelig blive længe

sammen i et Hierte; Een af dem maa vige: Enten maa Bønnen gjøre at Mennesket forlader Synden,

eller Synden maa gjøre at han forlader Bønnen.

Men da Herren hører Bønner, og som David skriver, at det skal rives for den Slegt som kommer efter, Ps, 102., 19. saa gaae man kun i Eenrum med et ydmygt og sønderslaget Hierte,

9

og bede Gud om Bønnens Aand, om Erkiendelse af sine Synder, om Had imod dem, om Anger og Ruelse over dem, om Forladelse for dem, om Troen til den Herre Jesu, og om et helligt Forsæt og Naade til at afstaae fra dem. Og den, der ikke staaedes knæler og beder i Løndom hos sig selv, førend han knæler for Herrens Alter, han knæler her til liden Nytte,

Jeg foreskriver ingen Formularer til disse Bønner, for hvert Menneske burde vide sin; Tilmed saa ere vore Bønne- og Psalmebøger fulde af dem: Men om jeg gjorde, saa bleve de vist ikke saa lange som mange af dem ere: De vilde blive, som Tolderens: Gud vær mig Syndere naadig! Luc. 18., 13. som Bartimæi den Blindes: Jesu, Jesu, du Davids Søn, forbarme dig over Mig! Marc. 10., 47. og som den forlorne Søns: Fader! jeg haver syndet imod Himmelen og for dig, og er ikke længere værd ar kaldes din Søn. Luc. 15., 21.

Og naar jeg saa endnu har forliget mig med min Broder, Matth. 5., og forladt dem, som jeg haver noget imod, Marc. 11. saa gaaer jeg, i Jesu

10

Navn, og i hans Fortienestes Kraft trøstigt til Skrifte og til Alters, i det fulde, faste og salige Haab, at iføres med hans Retferdigheds Kiortel, og erlange det dyre Pant til alle mine Synders madige Forladelse.

Men lad os saa for alting see vel til, at vi fuldende Hellighed i Guds frygt, 2. Cor. 7., 1. og ikke igien have Samfund med Mørkets ufrugtsommelige Gierninger, Eph. 5., 11. For, det er da først og fornemmeligen, at vi skal vise, at vi ere blevne fornyede i vores Sinds Aand, og have aflagt det gamle Menneske, Eph. 4. paa det

vi maa kunde pryde Guds og vor Frelseres Lærdom i alle Ting, Tit. 2., 10. og skinne som Lys i Verden, midt iblant den vanartige og forvente Slegt, Philip. 2., 15.

Og blev Skriftemaal og Altergang saaledes brugt, aldrig og aldrig i Evighed ville saadanne Synder og Laster gaae i Svang hos os, og saadan bedrøvet og begrædelig Christendom fees og høres hos os.

Nu prøve sig hver Christen Siel i Verden, om han stråledes har gaaer og gaaer til Herrens

11

Nadvere. Han prøve sig, om han ikke iblant er gaaet dertil, lige fra Verdens Adspredelse og Kiødets og Aandens Besmittelse, 2. Cor. 7., 1. uden Forberedelse, Selvprøvelse og Erkiendelse af sine Synder? uden Had til dem? uden Anger og Ruelse over dem? og uden Hiertelig Bøn og Forsæt at afstaae fra dem? Han prøve, om han ikke iblant og kanskee som oftest er gaaet dertil, for Skik og Sædvane Skyld, i en kiødelig Fortrøstning til Naade-Midlernes udvortes Brug, og troet at denne Sædvane skulde bøde paa alle hans andre syndige Vaner? Ak! min Gud! hvad er jeg glad, ar jeg ikke er saadanne Synderes Præst og Skriftefader!

Jeg taler nu ikke om saadanne Navn-Christne, som aldrig tænke paa disse hellige Pligter, som eene følge deres syndige og vanartige Natur, som gjøre alt hvad deres eget onde Hierte og Sind driver og skynder dem til, og hverken vide eller vil vide hvad der er at fornegte sig selv, og at døde og korsfæste Kiødet med sine Lyster og Begieringer, Gal. 5., 24. men leve ligesom alle Guds Bud var af ingen Betydning til dem; For, saadanne

12

ere ikke engang skikkede at komme til Kirke, mindre til Herrens høie og hellige Alter; De høre snarere til Tugthuset end til Bedehuset; Hvo haver æsket der af Eders Haand, siger Herren, at I skulle træde paa mine Forgaarbe? Es. 1., 12. Og dog gaaer ingen dristigere derhen end saadanne ulyksalige Siele, som gjøre ingen Forskiel paa Herrens Legeme, og røres ikke ved der frygtsomme Ord til dem: At hvo som æder dette Brød og drikker denne Kalk uværdeligen, han æder og drikker sig det selv til Dom, og skal være skyldig i Herrens

Legeme og Blod. 1. Cor. 11.

Ak! Siele, som gaaer nu saa trygge og ubetænksomme til Herrens Nadvers, leder ikke mere

som paa det uvisse, sigter ikke som de der slaae i Veiret, 1. Cor. 9., 26. Glemmer ikke hvordan

det gik Judas; Kommer ihn hvordan vore første Forældre aade sig ud af Paradis; Stoler ikke paa den udvortes Kirke-Skik; og forlader Eder ikke paa Troen uden Gydsftygt og Sinds Forandring. Seer til, seer til, at dette Herrens Bord, der skulde være Eder, ligesom Guds Ord, en Livs Lugt til Livet, ikke bliver Eder en

13

Døds Lugt til Døden. 2. Cor. 2., 16. Og gaaer ikke mere saa uberedde, uprøvede og ubodferdige

til dette høie og hellige Herrens Bord, som kun er indsat og bereed fok alle angergivne Syndere, som vil gjøre Faderens Villie som er i Himlene. Matth. 7., 21. Det vil vist ellers hede til Eder, som til Ham i den Himmeriges Lignelse, Ven! hvorledes est du kommen hid ind, og haver ikke Bryllupsklædningen paa? binder Hænder og Fødder paa ham, tager Ham bort, og kaster ham ud i det yderste Mørkes Matth. 22.

Gaaer derfor ikke did, førend I ret kiende Eders OverTrædelser og finder Eder besværede af Eders Synder; førend I har staaet en Afskye til dem; førend I angre og fortryde dem; førend I Ved Bøn og paakaldelse have bedet Gud om Forladelse for dem, og om Naade til at forsage Dievelen, hans Væsen og alle hans Gierninger, fpr dertil er dette Sacramente stiftet, og Guds saliggjørende Maade aabenbaret, at vi skulde forsage Ugudelighed, og de verdslige Begieringer, og leve maadeligen, retferdeligen og gudeligen i denne Verden. Tit. 2., 11. 12.

14

Og da først, og før ikke, it det Tid at gaae: Gaaer saa i den Herres Jesu Navn, og gjører der til hans lhukommelse, og for at forkynde Hans Død, med inderligste Taksigelse for al Hans ubegribelige Kierlighed, som forløste os med sit dyrebare Blod, 1. Pet. 1., 19. og værer saa vis og forsikrede paa, at det er givet til Eders Synders Forladelse, saa der er ingen Fordømmelse mere for dem, som ere i Christo Jesu, der ikke vandre efter Kiødet, men efter Aanden, Rom. 8., 1.

Nu forunderlige og langmodige, men og nidkiere Herre Gud! som seer hvordan saa mange , mange Mennesker i Christenheden aabenbare misbruge og vanhellige denne din Søns hellige og høitidelige Nadvere, og hvordan saa mange andre Spottere reent forsmaae og foragte denne dyrebare Indstiftelse. Ak! jag dog en hellig Frygt i de Forvovnes Hierter, og fyld Spotternes Ansigter med Blusel og Skam, at de maa

spørge efter dit Navn, Ps. 83., 17. paa det din lille Christne Flok, som sukker og endnu er tilbage, ikke skal forføres og reent henrives af den store og rasende

15

Hob, og din Vrede kundens over det ganske

Land!

Du har jo dog lovet, at alle Helvedes Porte ikke skal formaae noget imod dem, Matth. 16., 18. men ak! hvor liig seer det alligevel ikke ud dertil, da sande Christnes Tal bliver daglig mindre og Guds frygt rar paa Jorden: Tyrkerne adlyde mere Alcoranen og ære mere Mahomed den Bedrager, end Mange Christne Evangelium og den Herre Jesu Verdens Frelser!

Du har, evige Gud, lagt alle Ting neden under din Søns Fødder, men som vi endnu ikke see alle Ting at være ham underlagde, Ebr. 2., 8. saa ere vi ferdige at raabe her, som Fædrene fordum: Ak! at du vilde sønderrive Himlene! Gid du vilde fare ned! at Biergene kunde borte flyde (og disse høie og haarde Halse smeltes og bøies) for dit Ansigt! Es. 69., 19.

Hør os, fom du hørte Fædrene, og forharme dig over din arme forfaldne Christenhed!

16

Og du, sødeste Herre Jesu Christe, som har faaet alle Verdens Ender til Arv og Eiedom, Ps 2., 8. 72., 8. giv ikke din Arv til Skiendsel, Joel 2., 17. bed for din lille troende Levning,

som har kostet dig saa meget! Thi Riget er dit, Riget et dit, Magten og Æren i Evighed, Amen!

Hvo som siger, at han Kiender, og troer paa den Herre Jesum Christum, og holder ikke hans Bud, han er en Løgnere, og i ham er ikke Sandhed. 1. Joh. 1., 4.

)

■